

Protokoll 05.06. 2018

Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre / Báhčaveaji álbmotmeahccestivra

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhčaveaji
álbmotmea-
hcestivra

Dato: Mandag 05. juni 2018 kl. 18.00-22.30, 4 timer møtetid.

Sted: Altafjord Gjestegaard, Alta

TILSTEDE:

Styret: Karine Emanuelsen, nestleder Cecilie Hansen, styremedlem Knut Mortensen, styremedlem	
Meldt forfall: Kurt Wikan, styreleder	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter

Sak 15/2018 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet, styret er beslutningsdyktig. Møtet ledes av nestleder Karine Emanuelsen, etter forfall fra styreleder
- Cecilie Hansen velges til å underskrive protokollen
- Innkalling og saksliste ble godkjent
- Protokollene fra styremøtene 05. mars 2018 og 14. mai 2018 ble godkjent.

Sak 16/2018 Orienteringssaker

- Møte i Advisory Board, Pasvik-Enare Trilateral Park, Nikel 28.-30. august 2018, tema bl.a. [arbeid med ny handlingsplan](#), deltakelse i [Europarc-konferanse](#) 18.-21.09.18 ifbm re-autorisering. Tatt til orientering. Styremedlemmene gir tilbakemelding til forvalter innen 25.06.18 om de eventuelt kan delta på Europarc-konferansen 18-21.09.2018. Det gis ikke godtgjørelse eller andre refusjoner utover konferanseavgift, reise og opphold.
- Fylkesmannens dispensasjon til sedimentboring til UiT datert 23.03.2017, vedlagt. Angivelig i Pasvik naturreservat, men faktisk i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Behandles som egen sak 20/2018
- Miljødirektoratet har nå lagt ut [rundskriv og retningslinjer](#) som gjelder for forvaltning av verneområder på nett. Tatt til orientering.
- Møte med Rådgivende utvalg, tidspunkt og tema, samling for nasjonalparkstyrene på Seiland 6-7. juni 2018, program og deltakere. Styret

ber Forvalter kontakter Besøkssenteret for Øvre Pasvik nasjonalpark om de kan arrangere en publikumsarrangement med offisiell åpning av portalen/ny gapahuk ved Sortbrysttjern en lørdag/eventuelt en søndag i løpet av september 2018 innen en kostnad på kr 50.000. Tidspunktet må tilpasses slik at følgende kan delta: arkitekt/håndverker, styreleder og/eller nestleder i nasjonalparkstyret. Rådgivende utvalg til nasjonalparkstyret må inviteres spesielt i samråd med styret. Guiding til Konttoriet er ønskelig, og det kan åpnes for lokale aktører med salgsvarer.

- E. Oppsummering spørreundersøkelse Gjøkhotellet blant lokalt reiseliv, mars 2018. Tatt til etterretning.
- F. Framdriftsplan for etablering av Gjøkhotellet som Informasjonspunkt, ble diskutert under styremøtet. Styret ønsket at flytting av Gjøkvannskoia til Gjøkhotellet iverksettes så snart som mulig. Øvrige kostnader utsettes til Kolarctic-kontrakt er klar (PAN). Behov for møte med arkitekt og Rådgivende utvalg i samråd med Besøkssenteret, for detaljplanlegging av Informasjonspunktet.
- G. Eventuelt. Det er behov for et styremøte i forkant av Advisory Board møte Pasvik-Enare trilaterale park, i Nikel 28-30. august 2018.

Sak 17/2018 Søknad i ettertid, om bruk av drone i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde, NRK

NRK Trøndelag ved Jon Arne Hoff Johansen har i brev av 23.04.18. søkt om bruk av drone i Øvre Pasvik nasjonalpark og i Øvre Pasvik landskapsvernområde, og gitt tilleggsinformasjon i e-post datert 01.06.2018

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik nasjonalpark beklager at NRK Trøndelag ved et tilfelle i 2017 og et tilfelle i 2018 har brukt drone til filmopptak i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde uten nødvendig tillatelse. Etter en samlet vurdering gir nasjonalparkstyret likevel NRK Trøndelag/ produksjonen «Helt alene» med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, dispensasjon til utført dronefilming (kartfestet av søker) på følgende datoer:

- a) 17.08.2017 i Øvre Pasvik nasjonalpark
- b) 01.03.2018 i Øvre Pasvik landskapsvernområde og Øvre Pasvik nasjonalpark

Styret har vektlagt at opptakene er av relativt kort varighet og er knyttet til innfallsportene som nasjonalparkstyret ønsker skal brukes av besøkende til Øvre Pasvik nasjonalpark; - stien fra Grensefoss til Treriksrøysa og stien fra P-plass ved Sortbrysttjern og inn mot den åpne Ellenvannskoia. I tillegg har NRK Trøndelag lagt alle kortene på bordet når de ble kjent med droneforbudet i aktuelle verneområder.

Bakgrunn

NRK opplyste per e-post den 08.03.2018 at de antagelig hadde filmet med drone i Øvre Pasvik nasjonalpark ved en inkurie, se sitat under:

«I "Ut i naturen" i NRK lager vi for tida en TV-serie der unge mennesker som er ute på ekspedisjon filmer seg sjøl og leverer råstoff til oss. Ungdommene er alene på hver sin tur i ulike deler av landet.

En av dem er en pakistansk jente som går langs finskegrensa fra Treriksrøysa i Pasvik til Treriksrøysa i Storfjord.

I tillegg til det ungdommene filmer sjøl, bruker vi dronebilder ved starten av turen. Til denne turen som starter i Pasvik, gjorde vi avtale med den erfarne dronefilmeren Jan Helmer Olsen fra Alta. Han planla ikke å filme i parken, men ser i ettertid at han ved et par anledninger har vært innafor parkgrensa.

Han handla med andre ord i god tro. «

Forvalter konfererte da med styreleder som ønsket at NRK sender en søknad om dispensasjon i ettertid. Forvalter orienterte i tillegg NRK om informasjonen på nasjonalparkstyrets [hjemmeside](#) hvor det framgår at det er droneforbud også i Øvre Pasvik landskapsvernområde (kalt Øvre Pasvik verneområde i søknaden)

Forvalter orienterte nærmere i saken under møtet: NRK Trøndelag ved prosjektleder Jon Arne Hoff Johansen har i ettertid søkt om dispensasjon for to tilfeller av dronebruk i forbindelse med produksjonen av serien «Helt alene». Ved gjennomgang av opptakene så de at også den 17.08.2017 hadde de brukt drone i Øvre Pasvik nasjonalpark.

Søknaden gjelder:

1) Den 01.03.2018 ble brukt drone langs traseen fra Gapahuken/Portalen ved Grensefoss mot Treriksrøysa. Det her ved to anledninger fløyet drone inn i Øvre Pasvik nasjonalpark. Det første opptaket fra drone i 6 minutter fra kl. 10.14 like nord for Hannabekken. Det andre opptaket var like ved Treriksrøysa i nasjonalparken i 2 minutter fra kl. 11.55. Tilsvarende ble det fløyet i Øvre Pasvik landskapsvernområde i 4 minutter fra kl. 09.01 og i 8 minutter fra kl. 09.22.

2) Den 17.08.2017 ble det brukt en drone som startet fra P-plassen ved Sortbrysttjern utenfor Øvre Pasvik nasjonalpark. Dronen var i luften i 7 minutter fra kl. 16.52 og var på det meste ca. 100 meter inne i Øvre Pasvik nasjonalpark.

Søker har kartfestet all bruk av drone innen verneområdene.

Nasjonalparkstyret må vurdere å gi dispensasjon i ettertid, slik at opptakene kan brukes, i tillegg må styret vurdere eventuelle sanksjoner.

Verneforskrift

Verneformålet i Øvre Pasvik nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende barskogområde som i det vesentlige urørt i forhold til tekniske inngrep, ta vare på et skogøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen samt ta vare på landskapsformer, særpregede geologiske forekomster og kulturminner.

Verneformålet med Øvre Pasvik landskapsvernområde med plantelivsfredning er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med et rikt dyre- og planteliv, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen og ta vare på landskapsformer og særpregede geologiske forekomster.

For begge verneområdene heter det at ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor verneområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse, og området skal kunne nyttes til reindrift og naturopplevelse. I tillegg heter det for nasjonalparken at området skal kunne brukes til utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Øvre Pasvik nasjonalpark

Små luftfartøy som den omsøkte typen droner er ikke inkludert i lov om motorferdsel i utmark. Tiltaket omfattes derfor ikke av restriksjonene i verneforskriften som er knyttet til motorferdsel. Drone regnes på linje med motordrevet modellfly som ikke er tillatt i de aktuelle verneområder etter verneforskriftens § 7. Støy «Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbor o.l. er forbudt.

Øvre Pasvik landskapsvernområde

Verneforskriften for Øvre Pasvik landskapsvernområde setter forbud mot bruk av drone i § 3, punkt 6 Forurensning, hvor det bl.a. heter at «Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly, modellbåt og lignende».

Søknaden vurderes derfor videre i forhold til eventuell dispensasjon i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde. etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ. For å gi en eventuell dispensasjon fra verneforskriften etter denne bestemmelsen, kan omsøkte tiltak verken påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot verneformål.

Forvalters vurdering

En vurdering i ettertid må bli noe summarisk. Sett i forhold til lignende saker som styret har behandlet tidligere er det sannsynlig at søker ville fått en dispensasjon. Imidlertid ville det vært knyttet en del vilkår, bl.a. om hensyn til reindrifta ved filmingen i mars, og om hensyntaken til besøkende til verneområdene.

Forvalter vurderer at det er uaktuelt å anmelde saken, siden søker har lagt alle kortene på bordet og det er sannsynlig at nasjonalparkstyret ville gitt dispensasjon gitt en tilsvarende søknad i forkant. Det er aktuelt er å vurdere et overtredelsesgebyr. Imidlertid er dette en mulighet som enda ikke er på plass. Forvalter har konferert med Miljødirektoratet som sier at «Bestemmelsen om miljøerstatning i naturmangfoldloven § 74 er foreslått endret til en bestemmelse om overtredelsesgebyr men endringen er ikke vedtatt enda og vi vet derfor ikke når denne vil tre i kraft. Men siden bestemmelsen er foreslått endret vurderer vi det ikke som hensiktsmessig å starte en prosess med miljøerstatning, prosessen med det vil også ta noe tid da det ville måtte sendes varsel med frist for uttalelse før et eventuelt vedtak. Så dersom det ikke er aktuelt med anmeldelse er det nok mest aktuelt med veiledning og oppfordring om å søke. «

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik nasjonalpark beklager at NRK Trøndelag ved et tilfelle i 2017 og et tilfelle i 2018 har brukt drone til filmopptak i Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde uten nødvendig tillatelse. Etter en samlet vurdering gir nasjonalparkstyret likevel NRK Trøndelag/ produksjonen «Helt alene» med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, dispensasjon til utført dronefilming (kartfestet av søker) på følgende datoer:

- c) 17.08.2017 i Øvre Pasvik nasjonalpark
- d) 01.03.2018 i Øvre Pasvik landskapsvernområde og Øvre Pasvik nasjonalpark

Styret har vektlagt at opptakene er av relativt kort varighet og er knyttet til innfallsportene som nasjonalparkstyret ønsker skal brukes av besøkende til Øvre Pasvik nasjonalpark; - stien fra Grensefoss til Treriksrøysa og stien fra P-plass ved Sortbrysttjern og inn mot den åpne Ellenvannskoia. I tillegg har NRK Trøndelag lagt alle kortene på bordet når de ble kjent med droneforbudet i aktuelle verneområder.

Styrets behandling

Vedtatt som framlagt på møtet.

Sak 18/2018 Utkast til strategi for besøksforvaltning Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik landskapsvernområde

Nå er vi i straks i 3. korrekturrunde med Miljødirektoratet siden mars 2017.

- 1. runde 15 sider
- 2. runde 19 sider
- 3. runde 23 sider som er vedlagte versjon, som sendes Miljødirektoratet etter styrebehandling.

Direktoratet godkjent besøksstrategien som grunnlag for tildeling av tiltaksmidler over bestillingsdialogen for 2018. Imidlertid ber de fremdeles om en oppstramming/fremheving og presisering av planen, se e-postutvekslingen videre i saksframlegget:

Miljødirektoratet e-post 26.01.18:

«Jeg har sett over besøksstrategien, og synes at innholdet er veldig bra. Dere har gjort mye bra arbeid her.

Jeg har lagt inn noen kommentarer, men de handler mest om strukturen på dokumentet. Når jeg leser det så fremkommer det ikke så tydelig hva som er strategiske grepene og målene deres, selv om man ved å lese teksten nøye finner ut hva dere har tenkt. Jeg tror det er lurt å vise det enda tydeligere i dokumentet.

Ellers så er det litt sånn rar bildebruk, men det er mulig det kommer etter hvert.»

Forvalter e-post 30.01.18.

«...Det er gjort avtale med Besøkscenteret om å utføre formgivning, sjekk av bildebruk mv. og trykking av planen. Jeg tror det er svært viktig å få lukket besøksstrategien gjennom en godkjenning nå. Derfor foreslår jeg at jeg tar dine siste innspill med i forbindelse med siste redigering /formgivning. Som du sier handler dette mye om bildebruk og struktur på dokumentet. Slik mister vi heller ikke tempo i forhold til det jeg beskriver rundt årets bestillingsdialog og Kolarctic-prosjektet som styret er med på (e-post 17.01.18). Og neste år er forvaltningsplanen 10 år gammel, og derfor moden for en revisjon. Så nå må vi bli ferdige med besøksstrategien.... Dessuten er det veldig mange andre ting som skjer som krever forvalters oppmerksomhet.»

Miljødirektoratet e-post 07.02.18:

«Når det gjelder strukturen på dokumentet, så vil jeg veldig gjerne at du sender meg det oppdaterte dokumentet. Dette er ikke en innholdsendring som vil utløse flere runder, det er kun fremheving og presisering av det du allerede skriver om. Når det gjelder tiltaksmidlene så er besøksstrategien gitt klarsignal som godkjenning for utdeling av midler til tiltakene dere søker, så denne endringen i struktur vil ikke påvirke eller utsette utbetaling av penger til tiltak. Med andre ord, dere har ingen tiltak som får avslag med hensyn til at besøksstrategien ikke er 100% ferdig. Selve innholdet er ok. Jeg vil derfor at dere "strammer den opp" litt og sender den til meg i endelig versjon, så kan vi gjøre en endelig godkjenning «

Styrets behandling

Forvalter har flikket på dokumentet etter beste evne, se vedlegg, og ber nasjonalparkstyret legge det videre løp for strategi for besøksforvaltning. Det var ikke foreslått noe vedtak.

VEDTAK

Nasjonalparkstyret har godkjent besøksstrategien for ØP NP og LVO. Planen inneholder det styret ønsker å prioritere og styret er svært fornøyd med planens struktur og innhold. Styret ønsker ikke at forvalter skal bruke mer tid på planens utforming.

Sak 19/2018 Søknad om felling av furu ved privat hytte i Øvre Pasvik landskapsvernområde

Frank Willy Hjelm eier den eneste private hytta i Øvre Pasvik landskapsvernområde ved Grensefoss. Han søker styret i e-post datert 10.04.2018 om tillatelse til å felle to store furutrær som står nært hytta og nært veranda (ca. 2 meter) på sin festetomt Gnr15, Bnr1, Fnr24, og fyller takrenner og tetter nedløpet og står i veien. Tomta som er festet fra FeFo, oppgis av søker til å være ca. 1 dekar.

Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik gir Frank Willy Hjelm tillatelse til skjømte skogen innenfor en avstand av 10 meter fra sine bygninger og veranda på sin hyttetomt Gnr15, Bnr1, Fnr24, innbefattet å felle to furuer som står nær (ca. 2 meter) fra hytte og veranda, og er til sjenanse. Dispensasjonen gjelder fram til forvaltningsplanen (2009) er revidert.

Før hogst foretas forutsetter styret at nødvendige tillatelse foreligger fra skogoppsyn og eventuelt fra grunneier.

Bakgrunn:

Vernebestemmelser

Formålet med opprettelsen av Øvre Pasvik landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med et rikt plante- og dyreliv, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen og ta vare på landskapsformer og særpregede geologiske forekomster.

Landskapsvernområdet har plantelivsfredning og i vernebestemmelsene heter det om plantelivet:

2. *Plantelivet*
 - 2.1 Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Sibirgran og tørrfurer er fredet mot all skade og ødelegging. Innføring av nye plantearter er forbudt.
 - 2.2 Beite er tillatt. Miljødirektoratet kan ved forskrift regulere eller forby beite som skader landskapets art eller karakter. Dette gjelder ikke reinbeite.
Hogst kan skje i henhold til gjeldende verneskogbestemmelser. All hogst skal på forhånd være godkjent av de lokale skogmyndighetene og forvaltningsmyndigheten.
 - 2.3 Hogst og transport i forbindelse med hogst skal som hovedregel skje på frossen mark. I områder med tørr skogbunn kan hogst skje uavhengig av frostforholdene, dersom det kan skje uten at skogbunnen påføres skader.

Figur. Trærne som søkes felt er markert med rødt kryss og pil. (Bilder fra 2012)

Nasjonalparkstyret kan som forvaltningsmyndighet gi tillatelse til hogst med hjemmel i verneforskrift § 3 Vernebestemmelser, pkt 2.3 (uten å vurdere dispensasjon etter NML § 48).

Forvalter vurderer søknaden til å være til svært liten ulempe for verneformålet, og vil gi liten presedens siden søker er den eneste private hytteeier i verneområdene styret forvalter.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik gir Frank Willy Hjelm tillatelse til skjømte skogen innenfor en avstand av 10 meter fra sine bygninger og veranda på sin hyttetomt Gnr15, Bnr1, Fnr24, innbefattet å felle to furuer som står nær (ca. 2 meter) fra hytte og veranda, og er til sjenanse. Dispensasjonen gjelder fram til forvaltningsplanen (2009) er revidert.

I forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen for Øvre Pasvik nasjonalpark og -landskapsvernområde vil styret vurdere om hytteeier selv kan skjømte skogen innenfor festet areal.

Før hogst foretas forutsetter styret at nødvendige tillatelse foreligger fra skogoppsyn og eventuelt fra grunneier.

Styrets behandling

Det kom forslag om å flytte det midterste avsnittet om vurderinger som skal gjøres i forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen, ut av selve vedtaksforslaget. Begrunnelsen er at det ikke skal skapes noen forventninger hos søker til framtidig forvaltning.

Forvalter forklarte at begrunnelsen for avsnittet er at forvaltningspraksis bør beskrives i forvaltningsplanen og at styret ikke bør gi omfattende dispensasjoner som binder opp framtidige forvaltningsstyrer.

Imidlertid innså forvalter at det midterste avsnittet ikke var nødvendig og heller ikke bør stå i vedtaket, og endret deretter sin innstilling:

Nytt forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik gir Frank Willy Hjelm tillatelse til skjømte skogen innenfor en avstand av 10 meter fra sine bygninger og veranda på sin hyttetomt Gnr15, Bnr1, Fnr24, innbefattet å felle to furuer som står nær (ca. 2 meter) fra hytte og veranda, og er til sjenanse. Dispensasjonen gjelder fram til forvaltningsplanen (2009) er revidert.

Før hogst foretas forutsetter styret at nødvendige tillatelse foreligger fra skogoppsyn og eventuelt fra grunneier.

Vedtak:

Det reviderte forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sak 20/2018 Fylkesmannens dispensasjon til sedimentboring til UiT datert 23.03.2017. -Angivelig i Pasvik naturreservat, men faktisk i Øvre Pasvik landskapsvernområde. Dette var satt opp som en orienteringssak, men styret ønsket å behandle dette som egen sak.

Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik ber om at fylkesmannen opphever sitt vedtak om dispensasjon til sedimentboring til UiT datert 23.03.2017, sak 2017/1076. Søknaden gjaldt et tjern i Øvre Pasvik landskapsvernområde mens Fylkesmannen behandlet søknaden som om den gjaldt innenfor Pasvik naturreservat. Øvre Pasvik nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet i landskapsvernområdet. Styret vil ikke overprøve den gitte dispensasjonen, men vil i ettertid utforme svaret til UiT i henhold til verneforskriften for landskapsvernområdet, som er en mindre streng verneform enn naturreservatet. Nasjonalparkstyret vil deretter sørge for at saken lagres korrekt i Miljøvedtaksregisteret og i fylkesmannens arkiv.